

GAZETA

DORANNA

ILUSTROWANY ^{R. K. K. K.} INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 6733.

Lwów, niedziela, 10 czerwca 1923.

Rok XIV.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. Cena egz. 600 Mp. Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz.

Senat wobec expose premjera.

Marszałek Piłsudski gen. inspektorem armii?

Warszawa, Tel. wł. (m.) Z poważnych kół politycznych dowiadujemy się, że rząd zamierza wnieść do Sejmu projekt ustawy o utworzeniu generalnego inspektoratu armii. Na stanowisko to ma być powołany drogą specjalnej uchwały sejmowej marsz. Piłsudski, przyrzem czynione są starania, aby u-

chwała sejmowa w tej sprawie zapadła **jednomyślnie**. O tej marsz. Piłsudski nominację tę przywrnie, wówczas szefostwo sztabu generalnego zostanie powierzone gen. Sikorskiemu, a resort spraw wojskowych gen. Stanisławowi Hallerowi albo gen. Szeptyckiemu.

Sen. Nowak wstąpił do klubu Dąbskiego.

Warszawa, Tel. wł. (m.) Sen. Nowak prezes związku nauczycielskiego polskiego wystosował do pos. Jana Dąbskiego, prezesa klubu Piastowców pismo, w którym oświadcza, że przestał

być hospitantem klubu senackiego PSL. Piasta. Równocześnie p. Nowak zawiadania prezesa klubu ludowego PSL. p. Jana Dąbskiego, iż zgłasza się na hospitanta tego klubu.

Grozi nowe zerwanie stosunków Anglii z Rosją.

Warszawa. (Tel. wł.) (J.) Z Londynu donoszą do Berlina, że w tamtejszych kółach politycznych sądzą obecnie, że w rokowaniach angielsko-rosyjskich doszło do sytuacji

najbardziej krytycznej, wobec czego zerwanie stosunków między obu państwami może nastąpić **lada chwila**.

INWALIDZI NIE DOSTANA KONI.

Warszawa. (Tel. wł.) (J.) Minister skarbu oświadczył min. spraw wojskowych, że nie może zgodzić się na sprzedaż inwalidom i osadnikom wybrakowanych koni wojskowych po cenach szacunkowych.

POPYT NA MARKĘ POLSKA W GDAŃSKU.

Gdańsk. (AW.) Ostatnie ograniczenie transakcji dolarami przez Izbę handlową spowodowało rzucenie się spekulantów na markę polską, której notowania na śródowej giełdzie gdańskiej przekroczyły notowania giełdy berlińskiej przy wielkim popycie. Za markę polską płacono 135 fenigów niemieckich.

CIERPIENIA TYCHONA.

Warszawa. (Tel. wł.) (J.) Z Moskwy donoszą, że bolszewicy przenieśli patriarchy Tychona do wiezienia kazańskiego, gdzie umieścili go w oddzielnej celi. Stan zdrowia patriarchy Tychona pogorszył się znacznie. Cierpi on na wątrobę.

DZIWACTWA W KRAINIE JANKESOW.

Wnętrze osobliwej kawiarni w Nowym Jorku. Gościom usługują kelnerki w kostiumach kąpielowych. Kawiarnia ta cieszy się ogromem powodzeniem, a warto też zaznaczyć, że zaraz w pierwszym tygodniu po otwarciu trzy kelnerki z ogólnej liczby dwudziestu dwu wyszły za mąż i właśnie za gości, którym usługiwały.

Na pomoc osadnikom kresowym.

Wojewoda Zawistowski zajął się gorąco ich losem.

Tarnopol w czerwcu. Niedawno odbył się w Tarnopolu zjazd osadników powiatów tarnopolskiego i zbarazkiego, zwołany z inicjatywy Delegatury tarnopolskiej Małopolskiego Towarzystwa Rolniczego, w sprawie organizacji gospodarzo-społdzielczej osadników i w sprawie sposobu rozdziału 50-miliardowego kredytu, uzyskanego od rządu

na pomoc dla osadników.

Jako goście przybyli: Pan Wojewoda dr. Lucjan Zawistowski, starsosta Eckhardt, komisarz ziemski Waśkowski, wiceprezes sądu okręgowego i dyrektor Spółki „rolniczo-osadniczej Czarniecki, komisarz rządowy miasta Tarnopola i prezes rady nadzorczej składnicy Kółek ro-

niczych w Tarnopolu dr. Lenkiewicz i w. in.

Zjazd zajął p. Tomaszewski, poczem dyrektor biura Małopolskiego Towarzystwa Rolniczego we Lwowie p. Jan Dracz spowodował wybór prezydium zjazdu, w skład którego weszli jako przewodniczący p. Józef Sakil (dawniej profesor gimnazjalny, obecnie rolnik-osadnik z Kupczyniec), zaś jako zastępca p. Walenty Bednarski z Proszowej. Na sekretarza powołano p. Stanisława Przepiórę, akademika i osadnika z Zagrobeli.

Następnie pan wojewoda tarnopolski dr. Lucjan Zawistowski powitał Zjazd jako

reprezentant rządu

w gorących słowach wyrażając ra-

dość, że może osobiście zetknąć się z osadnikami i usłyszeć ich bole i żale — zapewniając zgromadzonych, że tragiczne położenie i potrzeby osadnictwa są mu dobrze znane i gorąco interesuje się ich losem. Obok pomocy materialnej, którą ma zapewnić uchwalony przez Sejm kredyt 50-miliardowy, jest jeszcze wiele do zrobienia, jak stworzenie osobnych gmin z osad, budowa szkół, kościołów, kaptic dla osad itp., które te sprawy będzie miał na oku, toteż zgromadzeni mogą liczyć zawsze na jego pomoc i z wszelkimi żadaniami odnosić się wprost do niego.

Mowa pana wojewody wywarła na zgromadzonych głębokie wrażenie, czemu oprócz rzesztych oklas-

ków dał wyraz dyrektor Dracz, podnosząc w dalszym przemówieniu, iż z podobnie życzliwym wystąpieniem ze strony przedstawiciela władzy spotkał się po raz pierwszy w czasie swojej pracy społecznej.

Następnie przemówił pan wiceprezes sądu okręgowego Czarnecki imieniem Spółki rolniczo-osadniczej, którą na zebraniu reprezentował i zapewnił, że staraniem tej Spółki będzie dopomóc osadnikom w budowie osad i sadyb, do czego posłuży uruchomiona

cegelnia parowa pod Tarnopolem, która będzie dostarczała osadnikom cegły po niskich cenach.

W dalszym ciągu wygłosił pan Leon Chałabowski, referent osadniczy z lwowskiego biura Małopolskiego Towarzystwa Rolniczego referat „O organizacji gospodarczo-społecznej osadników”, przedstawiając sprawę osadniczą, jej przyczyny i cele. Uzyskany właśnie

kredyt 50-miljardowy przyczynił się niewątpliwie do polepszenia bytu osadnictwa, a daniem tak Małopolskiego Towarzystwa Rolniczego, jak i Okręgowego Urzędu Ziemskiego we Lwowie będzie, aby kredyt ten jak najprędzej dostał się do rąk osadników i przyczynił się do polepszenia ich bytu. W tym celu powołany zostanie do życia Komitet doradczy, złożony z delegatów z każdej kolonii, a to w celu racjonalnego, sprawiedliwego i szybkiego rozdzielania pożyczki. Nawołuje dalej do stworzenia powiatowego Komitetu osadników, którego zadaniem będzie czuwać nad całością spraw osadniczych w powiecie, oraz zaopatrywać poszczególne kolonie w potrzebne materiały budowlane i inwentarze żywe i martwe.

Blizsze szczegóły o formie i sposobie pożyczki wyjaśnia komisarz ziemski p. Waśkowski w ten sposób, że z funduszu 50-miljardów okręg lwowski ma otrzymać 10-miljardów, zaś

na powiaty tarnopolski i zbarazki przypadnie łącznie około 3 miliardy w dwóch ratach, a to obecnie mk. 1.200.000.000.

Pożyczka na razie będzie krótkoterminowa, jednoroczna, lecz każdy osadnik będzie mógł po roku uzyskać przedłużenie w spłacie.

Nad formą i sposobem otrzymania pożyczki rozwinęła się dłuższa dyskusja, w której pan wojewoda ułatwił zjazdowi skonkretyzowanie zadań co do sposobu rozdziału zapomóg pod względem technicznym, poczem powzięto następującą rezolucję:

Zgromadzeni osadnicy powiatu tarnopolskiego i zbarazkiego w liczbie 250 uchwalają jednogłośnie prosić Okręgowy Urząd Ziemski, aby pożyczka z kredytu 50 miliardów została przyznana osadnikom w jak najkrótszym czasie w gotówce do rąk własnych celem zużytkowania jak tego wymaga ich dzisiejszy stan gospodarczy.”

Następnie przystąpiono do drugiej części obrad o formie organizacji osadników, którą przedstawił p. dyrektor Dracz, poczem zjazd uchwalił zorganizować Związek powiatowy osadników dla gospodarczego ujęcia wszystkich spraw związanych z osadnictwem. Dla przeprowadzenia wyborów takiej organizacji osadniczej, wybrano na zjeździe „Tymczasowy Komitet osadniczy”, złożony z przewodniczącego i 10 członków.

Do 10. czerwca br. ma każdą ko-

lonja wybrać 2—3 delegatów, którzy w dniu 10. czerwca zjadą się w Tarnopolu, celem dokonania wyborów Związku powiatowego.

W końcu po krótkim przemó-

Senat o expose prem. Witosza.

Debata w kwestjach zasadniczych. — Min. Stecki został „dzikim”. — Ostry atak na min. Kiernika.

Warszawa. (Tel. wł. (m). Na dzisiejszym posiedzeniu senatu sen. Woźnicki (Wyzwolenie) wniósł w imieniu stronnictwa o skreślenie pierwszego punktu obrad, jakim była dyskusja nad expose premiera Witosza, motywując swój wniosek tem, że konstytucja w żadnym punkcie nie mówi o tem, aby rząd musiał składać oświadczenie w senacie, a senat miał ustosunkować się do rządu. Tylko sejm ma prawo wyrażać wotum ufności rządowi. Regulamin senatu dopuszcza obecność rządu na posiedzeniach senackich, ale konstytucja o tem nie mówi (sen. ks. Mackiewicz: Ale i nie zabrania).

Sen. Woźnicki: I stróżowi przy ul. Wiejskiej nr. 6 konstytucja nie zabrania brać udziału w obradach, a jednak udziału nie bierze.

Ks. Mackiewicz: Co najmniej trywialnie.

Sen. Woźnicki: W konstytucji francuskiej powiedziane jest wyraźnie, że rząd ma prawo brać udział w obradach obu izb. Nasza konstytucja tego nie przewiduje. Rozprawa nad expose p. Sikorskiego była o tyle uzasadniona, że premier wygłosił w senacie inne oświadczenie, niż w Sejmie. P. prezes Witosz natomiast bezceremonialnie ułatwił sobie zadanie, odczytując to samo wypracowanie, które wygłosił w Sejmie.

Sen. Buzek: Bardzo słusznie.

Sen. Woźnicki: P. Witosz nie odpowiedział na ciężkie zarzuty postawione mu w Sejmie. Jeżeli więc tak lekko potraktował Izbę, która ma prawo wyrazić mu wotum nieufności to jak potraktować dyskusję w Senacie? Zainteresowanie się społeczeństwa dzisiejszą dyskusją uwidacznia się w obsadzie galerji (sen. Woźnicki wskazuje ręką na słabą obsadę galerji). Społeczeństwo wkrótce wypowie swój sąd

wieniu dra Lenkiewicza, który nazwał osadnictwo obecne „powrotną falą” i życzył powodzenia w podjętej przez zjazd pracy — zjazd zamknięto po odśpiewaniu „Roty”.

choćby dlatego, że marka polska tak „wysoko stanęła” za czasów obecnego rządu.

Do głosu w tej samej sprawie zapisał się jeszcze sen. Posner (P. P. S.) Ponieważ jednak według regulaminu wolno przemawiać tylko jednemu mówcy za i przeciw wnioskowi Marsz. udzielił głosu sen. Bałickiemu (Z. L. N.), który sprzeciwił się pogładowi jakoby rząd nie miał prawa uczestniczyć w obradach Senatu, przeciwnie rząd ma nawet obowiązek, a Senat wysłuchawszy expose musi o niem wypowiedzieć swe zdanie. — Mowca prosi o odrzucenie wniosku sen. Woźnickiego.

Wniosek sen. Woźnickiego o odrzucenie obrad i skreślenie pierw-

szego punktu porządku dziennego senat odrzucił. Rozwinęła się dyskusja nad expose prezydenta ministrów.

Imieniem Z. L. N. przemawiał sen. Koskowski, który oświadczył, że rząd obecny będzie użyteczny dla państwa i wyraził mu wotum zaufania. Imieniem P. S. L. Piasta sen. Bałki oświadczył, iż ma pełne zaufanie do rządu Witosza i wyraził mu wotum zaufania. Rząd ten jako rząd parlamentarny oparty na zaufaniu większości polskiej inicjonuje i zaprowadzi nową lepszą erę w odrodzonej Polsce.

Wrażenie wywarło ukazanie się na trybunie sen. Steckiego, który wystąpił przeciw części expose premiera omawiającej reformę rolną. Wrażenie to wywołało ze względu na przynależność partyjną p. Steckiego, który zasiada w Z. L. N. Jak się później okazało sen. Stecki a znak protestu przeciw paktowi prawicy z Piastowcami w stosunku do reformy rolnej wystąpił z klubu i został dzikim. Przemawiał potem sen. Krzyżanowski, który atakował bardzo ostro min. spraw wewnętrznych Kiernika i przedstawicieli innych klubów. Prem. Witosz na wszystkie te wywoły odpowiadał wyczerpująco.

Minister Seyda o polityce zagranicznej.

Warszawa. (Tel. wł.) (m.) Na dzisiejszym posiedzeniu senackiej komisji spraw zagranicznych, min. spraw zagranicznych Seyda wygłosił expose, w którym po omówieniu spraw Ruhrzy poruszył kwestję stosunku Polski do Europy środkowej. Wrogi stosunek Niemiec do Polski — mówił p. Seyda — wymaga z naszej strony ogromnego wysiłku celem racjonalnego ustosunkowania państw wschodnich na gruncie mocarstw centralnych racjonalnego zorganizowania Europy środkowej. Niezbędnym jest skoordynowanie prac narodów i państw od Bałtyku aż na Balkany. Kooperacja polsko-rumuńska winna być uzupełniona współpracą z Jugosławią i Czechosłowacją. Na północy winniśmy mieć oparcie w państwach bałtyckich.

Co do uregulowania losów mniejszości narodowych na Śląsku Cieszyńskim i załatwienie sprawy Jaworzyny przez Radę Ambasadorów, co najmniej w granicach uchwalonych przez komisję delimitacyjną, usunie zapory na drodze szarmonizowania polityki polskiej i czeskiej.

Co się tyczy Rosji, stosunki na Wschodzie wciąż jeszcze są nieuregulowane. Rząd sowiecki winien złożyć konkretne dowody dobrej woli. Do tych dowodów można zaliczyć już niejako wiadomość z Moskwy, które mówią o uwolnieniu dziekana Zielińskiego, o otworzeniu kościołów w Petersburgu, zarządzenia w zakresie reewakuacji i przyrzeczeń dotyczących reparacji i opsj.

W stosunku do Gdańska należy zaznaczyć, że Gdańsk prowadzi w stosunku do Polski politykę wyzywającą. Kończąc z pobytu w Warszawie sz. Drummonda, rząd polski przedstawił stosunki polsko-gdańskie bez osłonek zaznaczając, że wolne miasto Gdańsk zostało oddane Polsce, aby zabezpieczyć jej konieczny dostęp do morza, a tymczasem senat gdański stara się ten dostęp utrudniać. Rząd polski stoi przy traktacie wersalskim i odmawia wszelkich pretensji z senatem gdańskim. Jednakże na bezprawia gdańskie Polska zastosuje legalne, ale bardzo stanowcze środki, które spowodują w Gdańsku otrzewienie i liczenie się z rzeczywistością.

KRWAWY SĄD W JEKATERYNO-SIAWIU.

Warszawa. (Tel. wł.) (J.) Z Char Kowa donoszą, że w Jekaterynosławiu zakończył się proces ukr. komitetu powstańczego. 25 oskarżonych rozstrzelano, zaś 115 skazano na długoterminowe ciężkie roboty.

Delegat Ligi Narodów w Gdańsku.

Gdańsk. (PAT.) Dziś odbył się w ratuszu śniadanie wydane przez prezydenta senatu wolnego miasta Gdańska na cześć sekretarza Ligi Narodów Sir Erica Drummonda. Sir Eric Drummond, odpowiadając na przemówienie prez. Sahma, podkreślił konieczność lojalnego wypełniania zobowiązań, które nakłada na wolne miasto Gdańsk traktat wersalski i wypływające z niego układy.

„Danzig. Neue Nachrichten”, omawiając przyjazd Sir Erica Drummonda do Gdańska, pisze, że do stosunku Polski do Gdańska Liga Narodów przywiązuje wielkie znaczenie i że podda je gruntownemu zbadaniu.

GDANSK WYDALA ROBOTNIKÓW POLSKICH.

Gdańsk. (PAT.) Dzienniki gdańskie donoszą, że w ostatnich czasach oddział senatu wolnego miasta Gdańska, tak zwany wydział demobilizacyjny wręczył licznym robotnikom polskim wezwania opusz-

czenia Gdańska. Motywem tego rozkazu ma być okoliczność, że robotnicy ci zabierają pracę gdańszczyanom.

Wypłacić artystom gażę albo zamknąć teatr.

(d) Stosunki w miejskich teatrach lwowskich z każdym dniem stają się coraz fatalniejsze. Pustki na przedstawieniach przerażające. Występy Gruszczyńskiego nie deszy do skutku, sztuka zaś „Popas króla Jegomości” pod względem kasowym zawiodła. A co gorsza do dzisiejszego dnia gażę personelu teatralnego za czerwiec nie wypłacono, jak również dodatek za maj!

Kierownicy teatrów oświadczenia, że kasa gm. nie ma pieniędzy. Wskutek tego personal teatralny, skazany na przymusową głodówkę, musi zapożyczać się u lichwiarzy lub wyprzedawać rzeczy. Jeśli stan taki potrwa ie-

szcze kilka dni, artyści zmuszeni będą do zaprzestania pracy.

Jak z tego widzimy gospodarica gm. na w teatrze jest skandaliczna, deficyt teatralny rośnie z każdym dniem, a sama sztuka nie ma żadnych korzyści.

Sprawą teatru miejskiego powinna zająć się energicznie Rada miejska i ostentacyjnie powziąć decyzję: albo regularnie wypłacać należności swoim pracownikom, albo teatr zamknąć, skoro on się nie opłaca i maraże mieszkańców na płacenie większych podatków jedynie skutkiem niedołężnego kierownictwa tem przedsiębiorstwem.

Armia sowiecka w stadium rozkładu.

Rozwiązuje się jeden buntowniczy pułk po drugim.

Pogranicze nad Zbruczem 8. czerwca.

(=) Jak informują nas z pewnego źródła, rozkład wśród armii czerwonej, znajdujący swój wyraz w zupełnym braku karność, a w pewnej mierze nawet w czynnych wystąpieniach przeciw ustrojowi sowieckiemu przybrał w ostatnim czasie takie

zastraszające rozmiary.

W wyższe dowództwo armia czerwoną (tzw. „rewwojensowet”) zmuszone było

rozwiązać cały szereg formacji wojskowych.

(prócz znanej jazdy Budiennego, o czym pisaliśmy już dawniej w „Gazecie Porannej”).

Ostatnio najwyższa rada wojskowa rozwiązała drugą osobną brygadę kawalerji, która do ostatnich czasów rozlokowana była w gubernji Kazańskiej. Rozwiązanie tej formacji wojskowej nastąpiło skutkiem zorganizowania przez czerwonych kawalerzystów buntu zbrojnego, w czasie którego zamordowano 3 „politikomów” (komisarzy politycznych) i kilku komunistów z wśród oficerów. Przed rozwiązaniem brygady rozstrzelano 30 głównych uczestników buntu.

Fakt ten nie jest zjawiskiem osobnym. Oto — wedle tych danych, w ostatnich 3 miesiącach rozwiązano (z powodu buntów

jeszcze 3 pułki piechoty i kilka bataljonów specjalnych.

Rozkład i wogóle opór wobec władzy sowieckiej daje się równocześnie zauważyć i wśród sowieckiej warstwy urzędniczej.

Oto np., jak urzędownie ogłoszono, dokonano ostatnio „czystki” (tj. zwolnienia nieodpowiednich żywiołów) składu urzędniczego komisariatu sądowego — i w rezultacie — na razie zwolniono — (rzecz jasna, nie z kaprysu.

1446 odpowiedzialnych pracowników, a „czystka” trwa dalej.

Za to inny „wymiar sprawiedliwości” stosuje się do tych, którzy nie zadowalniają się „biernym oporem” wobec władz sowieckich, a wola „czynne przeciwdziałanie”. Takich to „kontrewolucjonistów” zaliczają do szeregów „powstańców”, wobec których jedyną miarą ukarania jest... stracenie... Oto ostatnio rozstrzelano 5 uczestników oddziału powstańczego Ptaszyńskiego, który operował w rejonie Mińska

czają do szeregów „powstańców”, wobec których jedyną miarą ukarania jest... stracenie... Oto ostatnio rozstrzelano 5 uczestników oddziału powstańczego Ptaszyńskiego, który operował w rejonie Mińska

MODY PARYSKIE.

Najnowsze modele kapeluszy damskich.

Olbrzymie rozruchy antyczeskie w Słowacji.

W tych dniach odbył się wielki wiec bezrobotnych w Zwoleniu na Słowaczynie, który przemienił się po przemówieniach kilku polityków słowackich

w wielką demonstrację antyczeską.

Demonstranci przeszli przez miasto w liczbie kilku tysięcy i przepędzali wszędzie przybyszów czeskich. Nadto udali się i do domu wojewody (żupana), gdzie, rozpędzając również wszystkich urzędników czeskich, powybijali w urzędach wszystkie szyby w oknach i polamali urządzenia. Musiały wystąpić policja i wojsko, aby przywrócić porządek w mieście i okolicy, ponieważ i tam także nie śmieli się Czesi pokazywać na ulicy.

Równocześnie z tą wiadomością nadchodzi także i z Rusi Przykarpackiej wieści o wielkich zaburzeniach. W Ungwarze napadli robotnicy ruscy, na przybyłych tam robotników czeskich i zmusili przeszło 800 Czechów do opuszczenia Rusi Przykarpackiej. W tym wypadku interwenjował rząd czeski w tym kierunku, aby odtransportowano czeskich robotników jak najprędzej, albowiem z powodu ogólnego niezadowolenia ludności boją się, Czesi rewolucji

Bestjalski ojciec został uwolniony.

(Od naszego sprawozdawcy.)

Stanisławów, w czerwcu.

(st.) Jak nieobliczalne są czasem wyroki ławy przysięgłych, niech będzie dowodem wynik pierwszej rozprawy czerwcowej kadencji se-

dziów przysięgłych w Stanisławowie, która odbyła się dnia 4. b. m. pod przewodnictwem s. o. Staszewskiego. Oskarżał prok. Weiss, bronił dr. Baczyński.

Na ławie oskarżonych zasiadł Michał Bałyk, gospodarz z Uhornik, oskarżony o zbrodnię zabójstwa swego ojca, siedemdziesięcioletniego Iwana Bałyka, w sposób nawskroś zwyrodniały i bestjalski. Sp. Iwan Bałyk, wydzieliwszy część posiadłości miłośnianemu przez siebie starszemu synowi Dmytrowi, resztę zapisał młodszemu Michałowi, ojcu rodziny, u którego też pozostał, by dokończyć spokojnie życia. Zaznaczyć należy, że oskarżony był najukochańszym dzieckiem denata. Po pewnym czasie stosunki pomiędzy ojcem a synem, zaczęły się zaostriżać, aż przyszło do zajęcia w dniu 21. kwietnia b. r., kiedy to po krótkiej sprzeczce Bałyk uderzył ojca w głowę pięścią, a powaliwszy go na ziemię, począł starca trącać obcasami tak, iż zlamal mu 23 zęber.

z tych niektóre dwukrotnie i kręgosłup, zmiął dółną szczękę, zalał czaszkę, jakoteż pokaleczył całe ciało.

W pewnych odstępach czasu zjawiali się świadkowie Seńkowski i brat Dmytro, odrywając oskarżonego od denata i uspokajając go, jednakowoż ten po ich odejściu zawsze wracał do swych zbrodni-

czych czynności, powodując wreszcie śmierć ojca.

Oskarżony bronił się tem, że działał pod wpływem zamroczenia mózgu, jednakowoż zaprzysiężeni rzeczoznawcy sądowi: dr. Hacker i dr. Kubisztal stwierdzają, że w chwili zajścia znajdował się oskarżony w afektacji, nie wykluczającej jednak przytomności. Po znakomitą i niezwykle rzeczowemu oskarżenia prok. Weissa, jakoteż wyjącej obronie dr. Baczyńskiego, nastąpiło resume przewodniczącego s. o. Staszewskiego. Na pierwsze pytanie, co do istoty czynu, odpowiedziała ława 12-tu głosami „tak”, na dodatkowe (co do niepoczytalności) 8-tmiu „tak” a 4-ma „nie”, wobec czego zapadł wyrok uznający Bałyka od winy i kary, wywołując wśród sędziów fachowych, jak wśród licznego audytorjum nieopisanego zgorszenie.

Z TEATRU.

(„Popas Króla Jegomości”, komedia w 3 aktach Adama Grzymały Siedleckiego.)

I wów, dnia 9. czerwca. Szczęśliwa ręka w swych poczynaniach artystycznych ma Siedlecki. I rozum starego publicysty i teatromana. W polską twórczość dramatyczną ostatniej doby, dławiacą się błotkiem dnia współczesnego, wcisnął krotoczwile historyczną, pogodną i słoneczną jak twarz szlachcica na starym portrecie, w miarę rubaszną i jurna, taką, jakiem było życie szlachty szesnastego wieku, upiętej swą swobodą i jeszcze słojszą od swobody malmazyja.

Nie mozoląc się jak Nowaczyński nad językiem epiki, anegdety historycznej wziął jedynie jako kanwy do stworzenia obrazu redzającego, którego wdzięk trafia do duszy polskiej, jak melodia kuranta w starym zegarze. Nie przynoszą autorowi umy Sienkiewiczowskie reminiscencje w rysowaniu sylwetek, darujemy mu chętnie złośliwą groteskę tego króla polskiego, którego bynajmniej nie mamy powodu kochać (O ileż gorzej postąpił sobie Słowacki z bliższym nam od Walezego Janem Kazimierzem?), nie będziemy doszukiwać się głębi w wesołym strumieniu górskim, który całowany słońcem pedzi po białych kamykach. I jeszcze jedno: nareszcie sztuka, po której się czuje, że pisal ją człowiek myślący i czujący po polsku, dla Polaków, nie starając się skokietować żadnych impiejszości, tak jak to nieraz czyni premier chwiałego się gabinetu.

„Popas Króla Jegomości” dojrzały i wartościwszy od „Suklekatorki” jest dowodem niezbitym, że Siedlecki rozpedza się do pięknego skoku w czystą komedję. Rozumny trening wróży mu koncowe zwycięstwo, tem bardziej, że wszyscy prawie współzawodnicy w tej literackiej Olimpiadzie są obecnie w złej formie.

Grano „Popas” na lwowskiej scenie ładnie i ciepło, pod kierownictwem Rasińskiego, który swą silną ręką oparuje nienagannie sceny ensemblove i odczuwa doskonale wigor krotoczwili. A więc przedewszystkiem ukłon w stronę Michnowskiej, która dała kreację czystą w linii, jak Iza, szczerą w tonie i bogatą w aktorskie unasy i refleksy. Stopiwszy gorącość krwi białogłowskiej ze słodczą kobiecością, była jak malmazyja z najprzedniejszej piwnicy.

Miła niespodziankę zrobił nam Helski-Kowalski śmiałym, szerokim ujęciem typu podczaszego i aktorskim temperamentem. Najwyższą sumę komizmu wydobyl Rasiński z roli Pietra, zbierając oklaski przy otwartej scenie za „gierki” przemysłowe w 3 akcie. Świetny w masce Poliński utrafił dobrze trudny ton królewskiej postaci. Nienirycz weszła nareszcie w dziedzinę odowiadająca jej talentowi. Konarski bardzo sumiennie opracował swego Miecznika, zupełnie na swych miejscach byli Zbrojewski, Czaki i Larewicz. Ta publiczność, która uczęszcza na satrki polskie, bawiła się doskonale i z całego serca.

Henryk Zbierzelowski

Czytajcie „Szczytka”!

Zmiana godzin w urzędach państwowych.

(S) Jak pisma donoszą, zamysł rząd wprowadzić w biurach państwowych nowe godziny urzędowe, a to od godziny 9 do 14, t. j. 6 1/2 godzinna praca. Jest to poniekąd postęp, gdyż jak powszechnie wiadomo 7-godzinna praca umysłowa niezwykle nadwyręza pracownika, który już po interzywnej 4 do 5 godzinnej pracy jest zupełnie ze sił wyczerpanym. Praca zatem w obecnych godzinach nie jest wcale połączona z korzyścią dla państwa, bo przez czas 7-godzinny żaden urzędnik nie jest w stanie intensywnie pracować.

Zaznaczyć jednak wypada, że wprowadzenie godzin urzędowych od 9 do 15.30, jak to zamysł uczynić rząd, nie jest wcale pożądane dla pracowników państwowych, gdyż w czasie między godziną 9 a 3 1/2 po południu panuje w lecie największy upał, a ponadto uwzględniając, że droga z urzędu do mieszkania trwa przeciętnie 1/2 godziny, pracownicy państwowi i ich rodziny zmuszeni są do spożycia obiadu dopiero w godzinach wieczornych, nie mówiąc już o tych

urzędnikach, a jest ich bardzo wielka ilość, którzy mieszkają poza obrębem miasta. Byłoby zatem wskazane, by początek urzędowania przelożyć w lecie na godzinę 7 1/2, a w zimie na godzinę 1/9. Urzędnicy państwowi nie należą bowiem do sfer, przepędzających wieczory do późnych godzin, by potrzebowali po tych rozrywkach dłuższego wywczasu aż do godziny 9.

ROZDZIAŁ KOŚCIOŁA OD PAŃSTWA W PRUSIECH ODRZUCONY.

Berlin, (PAT.) W sejmie pruskim dziś po raz pierwszy pojawili się komuniści w liczbie 15, jak wiadomo wykluczeni przed miesiącem z posiedzeń. Wszyscy rozpoczęli natychmiast obstrukcje. Nie udało się im jednak przerwać obrad. Po przemówieniach komunistów odbyło się głosowanie nad etatem ministerstwa oświaty, przyczem wniosek socialistów o rozdzielenie kościoła od państwa został odrzucony.

MACISTE i HISZPANKA

Dziś Premiera w APOLLO.

„Sześć lat topienia Rosji w morzu krwi nie zdały się na nic”.

Tak twierdzi Lenin i radzi powrót do „kulturalnej rewolucji”.

(Od koresp. „Gazety Porannej”.)

Moskwa, w czerwcu.

(ca.) Wychodząca w Petersburgu „Krasnojazeta” zamieściła niedawno na pierwszym miejscu artykuł Lenina, będący prawdziwą rewelacją nie tylko dla Sowdepki, ale w pierwszym rzędzie dla zagranicy. Artykuł brzmi:

„Prawdziwym celem naszej nowej polityki ekonomicznej, jest uzyskiwanie koncesji. Koncesje te były dla nas typem państwowego kapitalizmu. Jest jednak jeszcze jedna strona państwowego kapitalizmu, którą my zużytkowujemy. Jest nią zasadzenie kooperacji. Kooperatywy występują w kapitalistycznym państwie, jako kolektywne państwowe przedsiębiorstwa. U nas, w Rosji, odgrywa kooperatywa specjalnie ważną rolę, odbiega jednak od pomysłów stworzonych przez pierwszych bojowników kooperatywy. Myśleli oni bowiem o przereformowaniu świata przy pomocy dotychczasowej socjalnej, bez uwzględnienia jednak kardynalnego zagadnienia walki klasowej i zdobycia władzy przez klasę pracującą. Bez walki klasowej dla uzyskania władzy politycznej nie może być socjalizm państwowy wprowadzony w życie. Jednakże w Rosji władza państwowa spoczywa wyłącznie w rękach klas pracujących.

Wszystkie środki produkcji znajdujące się w rękach klas robotniczych. Możemy się więc teraz zapytać, czy powolny wzrost kooperatyw jest identyczny z wzrostem socjalizmu i musimy równocześnie powiedzieć sobie, że

jeżeli jesteśmy zmuszeni cały nasz pogląd na socjalizm zmienić. Upatrywaliśmy pierwsi punkt ciężkości w walce politycznej, w rewolucji, w zdobyciu władzy. Obecnie punkt ciężkości należy przenieść na

położoną, kulturalną pracę organizacyj.

Mamy do rozwiązania dwa ważne zadania:

1) Zmianę całego naszego aparatu państwowego, który zawiódł zupełnie i 2) pracę kulturalną wśród wieśniaków.

Czynności te może przejąć właśnie kooperatywa. Przy przeprowadzaniu tych zadań stoismy już obu stopami na gruncie socjalistycznym.

Nasi przeciwnicy często stawiali twierdzenie, żeśmy niedorzeczny czyn przedsięwzięli wprowadzając socjalizm do państwa tak mało kulturalnego jak Rosja. Ale myśleli się oni utrzymując, żeśmy działalność naszą rozpoczęli niezgodnie z teorią socjalizmu i że przewrót polityczny i socjalny nie pociągnął za sobą kulturalnej rewolucji. Jesteśmy obecnie

w przededniu kulturalnej rewolucji, a to wystarczy dla kraju, który chce być socjalistycznym. Jednakże

rewolucja kulturalna natrafia u nas na szereg przeszkód, posiadamy bowiem zbyt wiele alfabetów a za mało środków materialnych.

Działalność rewolucyjną wykonaliśmy już w dostatecznej formie, hasłem naszym obecnie winno być: mniej iluzować, a dostarczać więcej produktywnej pracy”.

Jak więc widzimy Lenin wykażał jeszcze raz dosadnie bankructwo idei komunistycznej. Słowa jego świadczą, iż eksperyment bolszewickie nie doprowadziły do niczego, a krew, którą bolszewicy tak obficie przelali i dalej przelewają do żadnego pozytywnego rezultatu nie doprowadzi.

Jaki węgiel dostarcza ministerstwo kolejarzom.

WĘGIEL DLA KOLEJARZY. PODROŻAŁ O PRZESZŁO 30%.

Jak nas ze sfer kolejowych informują, dostarcza min. kolei żel. od kilku miesięcy dla kolejarzy demitafowy węgiel najgorszej sorty. Węgiel ten (nie kostkowany), zawiera przeważnie około 25% miazgi i bardzo wielką ilość kamieni, jest w wielu wypadkach zupełnie nie do użytku, a przeważna część pracowników kolejowych wstrzymuje się od zakupu tego węgla i płaci raczej wyższą cenę za węgiel u dostawców prywatnych.

Jest rzeczą niewytłumaczalną, dlaczego nadzylany w latach poprzednich węgiel z Zagłębia dąbrowskiego zupełnie zniknął. Czy min. kolei żel. zupełnie nie pobiera węgla z tego Zagłębia trudno uwierzyć!

Spodziewać się należy, że min. kolei żel. nie będzie nadal w tym kierunku po macoszemu traktowało tut. kolejarzy. Również i podwyżka cen węgla o przeszło 30% w porównaniu do cen w

min. już zupełnie niezasadniona, gdyż jak pisma donoszą, to związek zawodowy górników w Zagłębiu dąbrowskim rzekł się dobrowolnie przyznać przez kapit. Urząd statystyczny podwyżki drożyznianej 3-procentowej za miesiąc maj, aby nie spowodować niesprawiedliwej podwyżki cen węgla.

Dlatego wobec tego faktu min. kolei żel. podwyżki cen węgla w dniach ostatnich, tj. od 6. czerwca b. r., pozostaje bezczynny.

Preliminarz budżetu na r. 1924.

Warszawa. (PAT.) Dziś u marszałka Rataja odbyły się narady przewodniczących klubów i przedstawicieli komisji skarbowo-budżetowej dla ostatecznego załatwienia sprawy preliminarza

Zarządzenie to wywołało usprawiedliwione rozgoryczenie personalu kolejowego, który się spodziewa, że ono przeważnie kompletnie zostanie. Pracownicy kolejowi mają nadzieję, że prezes p. Barwicz, jakoteż i związki kolejowe dołożą wszelkich starań w sferach kompetentnych, by te krzywdy bezzwłocznie naprawiono.

KONFERENCJA KONSULÓW POLSK.

Paryż. (PAT.) Konferencja konsułów polskich we Francji, Anglii i Belgii została w dniu dzisiejszym zakończona. Konferencję przewodniczył gen. inspektor Wysocki. Oprócz kwestii dotyczących się służby konsularnej konferencja nakreśliła szereg ulepszeń w prawie wykonywania prawa opieki nad robotnikami polskimi we Francji i Belgii.

NADESLANE.

MYSZY I SZCZURY

ten zra... e z c e przed wo n i z e w j sk eczność i nag odzo a wielk... al zło y n a wy awie w Wednia PASTA

A. Załewskiego w Rawie Mazowieckiej

Uwaga: Nieszkodliwa dla zwierząt domowych i ptaków. Złoty... y a się pocztą za zaliczeniem. Z da w wszystkich aptekach i s. k. aptecznych 921.

Do podróży:

Kufry, walizki, torby, necesy, oraz wielki wybór damskich torebek poseda „MERRA” specjalny magazyn wyróbów skórzanych i przyborów do podróży. **Lwów, Legionów 17.** (Bramy Banku Ziemińskiego.) 9214-0

PODŁOPEK, magazyn knięceki dla panien i dzieci przeniesiony został z dniem 1. czerwca na ul. Zygmuntowską 9 parter. Piękne modele zagraniczne na składzie. Tryketaże. 3799-3

Zofia Sawicka.

5)

PANNA KORA.

POWIEŚĆ.

Pójdę tą łaską, ścielącą się aż do stop lasu, tam opada niby pekarna, a przecież przeświadczona o swem bractwie, aż po cieniste podszycie lasu wysyła lilijowe dzwonki, pomiędzy mchy i paprocie.

Ach! a moje źródło w lesie, mieniące się krystalowym rozświetleniem i zielonym cieniem, od drzew pożytecznym.

Kiedy byłam mała, opowiadała mi pieszczotka o pięknej Kseni, co chciała przejrzeć się w źródle, jak w zwierciadło, usiadła na brzegu, nachyliła się nisko, wpadła do wody i utonąła.

Jak często wpatrywałam się w zwierciadło toń, drgająca nieznanym życiem, ukrytym tam w głębi. Odzywały się w niej belkot niby tłumione słowa, dobywały się drzenie w kościach, rozpływających się powoli i błogo przeszczerzając na powierzeni. Chwytałam je spojrzaniem, zdawało

mi się, że wyrzują ku mnie z głębin oczy Kseni zalotnicy, przerażone i smutne. Składałam wtedy ręce i modliłam się za jej duszę.

W jesieni, kiedy z drzew spadały umarłe liście, to spłatałam z nich wianki i rzucałam na wodę. Koty sały się jak złote i purpurowe korony na grobie Kseni zalotnicy. To było piękne, tak piękne, że drzewa drżały z zachwytu, syjąc mi liście na włosy, na czoło, na ramiona...

Testanie bezmiernie za dawnym łyceim, za wszystkim, co mi wrósło w duszę wspomnieniem. Mówią, że wspomnienia wiedzą jak kwiaty, tracą świeżość i barwy, że terazniejszość przyniata je ciężarem codziennych zdarzeń, kruszy je, ścięra na pył.

Nie mogę w to wierzyć, nie mogę i nie chce. Chwytam fotografie pani Załanowskiej, wpatruję się w nią i pytam wśród łez: — Dlaczego podarowałaś mnie panu Wachowskiemu, jak przedmiot, jak rzecz? Tak prosto, bez żalu, z takim pospęchem, jak gdyby chciałaś mnie się pozbyć!

Wymówiłam to słowo i przestraszyłam się. Zdawało mi się, że ktoś

wydarł mi moją tajemnicę, która ukrywałam sama przed sobą. Tak, chciała się mnie pozbyć, usunęła mnie z pogardliwą niecierpliwością, jak się usuwa zbyteczny przedmiot, co psuje harmonię ładnie umeblowanego pokoju.

Wpatruję się w jej oczy, takie dobre, w jej czoło takie czyste, w jej usta takie rzewne, w jej drobną, a przecież wyniosłą postać, w jej ręce, oparte o poręcz krzesła, wiotkie i delikatne jak łodygi kwiatu.

A wypchnęły mnie za drzwi tak niemilostwie!

Gdyby wiedziała, na jakie skazała mnie meczarnie, gdyby wiedziała, że jest mi coraz gorzej w „moim” domu, że nie „nadzwyczajam się” ani trochę do pana Wachowskiego. Kiedy spotkam spojrzenie jego głęboko osadzonego, ponurych oczów i czytam w nich wspomnienia miłośnej pieszczoty, to chciałabym usieć, zapasać się pod ziemię, przestać istnieć.

Kiedy usta jego dotkną moich warg, czuje się naimiękniejszą z kobiet, a kiedy wznosi mnie w ramiona, to pamiętam, stać się przedmiotem, rzeczą.

Kiedy zbliża się do mnie doko

budżetowego, w związku z którym minister Grabski oświadczył, że najpóźniej w ostatnim dniu października przedłoży preliminarz budżetowy na rok 1924.

ła, zamykam oczy, przepięka mnie zimno... muszę być bardzo błada.

— Spisz Mijo? — słyszę niecierpliwą szepot pana Wachowskiego, oddech jego owiewa mi usta, bierze mnie w ramiona, taką zimną, błada. Chciałabym zawołać: — zostaw mnie, odejść, ale mogę się zdobyć tylko na szepot cichutki, stłumiony zaraz pocałunkami. Gdyby go usłuchał byłabym taka wdzięczna. Może wdzięczność moja byłaby podobna do miłości? Byłabym taka wdzięczna.

Pan Wachowski wyjechał do Warszawy w jakiejś ważnej sprawie. Odetchnęłam.

Włożyłam moją najładniejszą suknię, a układając włosy, przeglądałam się długo w zwierciadło. Jakże niepodobną byłam do dawnego Miji, rozważniejszej, swawolnej, która śpiewała, śmiała się i płotka wszystko, co zagroziło w jej zachwyceniu głowie.

Wyrzuciła ku mnie twarz biała, jak płótno, zalotnie szczypta, a oczami szłałam się brzoza z ustami co poznały już gorzkie pocałunków. Zmieniłam się, ale wyladniałam.

(C. d. n.)

Likwidacja wojsk kursów dokształcających.

31. grudnia r. b. zostanie przeprowadzona na zasadzie rozkazu sztabu generalnego likwidacja wojskowych kursów dokształcających w Wilnie.

Sprawa jest nader ważna, ze względu na to, iż są to jedynie wojskowe kursy dokształcające, na których pobierał naukę oficerowie, wyłącznie odkomenderowani specjalnie przez oddziały.

Poza kursami wileńskimi jedynie we Lwowie i to tylko częściowo, dokształcała się oficerowie, przysłani na kursy dla dokształcenia.

Obrzynie radio na obrzynie.

Na przybyłym nowonabytym w Anglii okręcie lotwyskim p. n. „Koknesp“ buduje się obecnie największa stacja radiowa na Lotwie. Mniejszych radiostacji morskich Lotwa posiada już 10.

LEON ŻYPOWSKI.

Muchomor i pieczarka.

(Balka.)

— „Ty obrzydliwy, podły muchomorze! — wola pieczarka, głowę wychyliwszy z trawy.

— „Ty, bezczelny, niewinnych ofiar trućielu!

„Ty grzybie, pełen niesławy!
Wiedza ludzie, wiedza i owady
jako muchomor śmierć sprowadzić może!
„Każdy zna cię dokładnie
„z wewnętrznych i zewnętrznych twóch
[zalet wielu]

„I jeśli w czasie grzybobrania,
przypadkiem komu wypadnie
spotkać się z toba, — widziałeś jak
[prędko]

„twój szkarłatny kapelusz omija —
„i stanowiąc się wabraniem
tknąć cię, — kiedy nas chętnie pieczarki
[nie winne]

„i szlachotne grzyby inne —
„wszyscy ogromnie kochają,
„każdy nam sprzyja.
„gdź z lepszej strony nas znają!“ —
Muchomor na to rzekł: — „Imperty-
[nentko!]

„Nagadałeś głupstw tyle muchomorom
[teraz,

„z kim właściwie rozmawiać nie powinien
[z toba!]

„Lecz ja w życiu głupotę widziałem już
[nierzad,

„więc i dla twojej będe z pobłażaniem
„i odpowiem jednym zdaniem:
— „Ze mnie tak świat nie kocha — jak
[was — trudna rada!]

„Tem się tylko pocieszam, że nikt mnie
[nie zjadł!“ —

Zdefraudował 5 miliardów i uciekł do Belgji.

UJĘCIE POMYSŁOWEGO DEFRAUDANTA ŁÓDZKIEGO W BELGJI. — PIENIADZE PRZEGRZAŁ W RULETKĘ W MONTE CARLO.

W swoim czasie donosiłszy czytelnikom naszym o sprzeniewierzeniu 5 miliardów mkp., dokonaniem w Łodzi przez niejakiego A. Flacheta, agenta firmy angielskiej. Obecnie dowiadujemy się następujących szczegółów w tej sprawie:

André Flachet, agent pewnej firmy angielskiej z Manchesteru, zamieszkały w Łodzi w „Grand Hotelu“, otrzymał od swej firmy do spieniężenia 3.168 bel odnadców baweniłauych, należność za które miał przekazać do Manchesteru.

Tymczasem Flachet towar sprzedal, a pieniądze w sumie pięciu miliardów mk. polskich przywłaszczył sobie.

Poczem wyjechał za granicę.

Po długich poszukiwaniach zdołano defraudanta aresztować w stolicy Francji, skąd przewieziono go do Gandawy i osadzono w więzieniu.

Delegowany z Łodzi do Gandawy przodownik służby śledczej badał André Flacheta, który przyznał się do sprzeniewierzenia 1.000.000 franków belgijskich, co w chwili dokonania defraudacji równa się pięciu miliardom mk. polskich, zainkasowanych za sprzedany towar.

Flachet tłumaczył się, że spekulował walutą polską, na czem grubo stracił, oraz, że znaczna część gotówki wydał na własne potrzeby, zaś część przegrał w ruletkę w Monte Carlo. Prócz tego defraudant wskazał różne firmy łódzkie, którym dostarczył towar, lecz nie zdażył jeszcze zainkasować całkowitej należności.

Niektórym firmom sprzedał za drogi do Monte Carlo pozostając na składach w Łodzi resztę towaru o 25 procent poniżej wartości. Za sprzedawione pieniądze nabył akcje banku „Francusko-belgijsko-polskiego“ w Łodzi na sumę 160 milionów mkp.

Kongres teozofów w Wiedniu.

W dniach od 21. do 26 bm. chrade-wać będzie w Wiedniu 8 europejski kongres towarzystw teozoficznych. Zadaniem teozofów jest: 1) szerzenie hierar-stwa ludzkości bez względu na rasę, narodowość, wyznanie, stan i rodzaj, 2) pobudzenie do studiów porównawczych religii i filozofii, 3) badanie niezbadanych jeszcze praw natury i uśpionych w człowieku sił tajemnych.

Na odbytej onegdaj konferencji przedwstępnej w Wiedniu omówiono zasadnicze punkty teozoficznego poglądu na świat, a w szczególności stosunek teozofii do zagadnień socjalnych, internacjonalizmu, wychowania, wiedzy, sztuki, religii i kościoła.

W kongresie wezmą udział delegaci ze wszystkich państw europejskich, dalej Islandji, Ameryki, Egiptu, Indji a nawet Chin.

Rieszeń przeciw złodziejom.

OBSZYTA DRUTEM KOLCZASTYM.

statnią nowością na wystawie londyńskich krawców męskich jest kieszon przeciw złodziejom. Jest ona obszyta drutem kolczastym i umieszczona w cienkim stalowym pancerzu, którego najlepsze nożycki nie przebiją. Kosztuje ta nowość tylko 2 szylingi, więc ma wielkie szanse rozpowszechnienia się nie tylko w Londynie; wątpię jednak można, czy eleganci zechcą się uzbroić w tak opancerzoną kieszeń.

Jedwab z pajaków.

Już Reaumur obliczył, że potrzeba 663.522 pajaków, żeby z ich przędzy uzyskać funt jedwabiu i w dodatku tą tkanina byłaby bardzo lekkiego gatunku. Próbowano jednak nieraz uzyskać jedwab z pajęczyny. Wiadomo, że w tropikalnych krajach są pajaki, które dostarczają bardzo wiele przędzy. Według znanego zoologa Marshalla, 22 takich pajaków w ciągu dwóch godzin mogą uprząć nitkę długości 1800 stóp. Jeden amerykański pajak-krzyżak podobno może sam uprząć nitkę długości 3480 łokci.

Jak rozpoznać fałszywe 10-tysiączki.

(—) Z powodu pojawienia się w ostatnim czasie większej ilości fałszywych 10-tysiączek, otrzymaliśmy z urzędowego źródła objaśnienia czem się odznaczają fałszyfikaty i w jaki sposób można je odróżnić.

Objaśnienia te podajemy niżej w streszczeniu:

Na razie ustalono głównie 2 typy fałszyfikatów.

Typ I. Banknoty wykonane na papierze zwyczajnym bez znaków wodnych, różniąc nieco większy. Stronę przednią; Kolory farb odmienne (odcień brudno-zielony). Tło z liczb 10.000 i orzełków nierównomiernie, siatka przerywana nie uwydatnia się należycie. Portrety zamazane a zwłaszcza włosy wychodzą niewyraźnie. Podpisy niekształtne, mało widoczne. Ornamentacje nieudolne, litery wszystkich napisów nierówne i niekształtne, numeracja niewyrazista, miejscami zamazana. Stroną odwrotną. Kolory farb również odmienne, (odcień brudno-zielony), tło z liczb 10.000 nitki, siatka nie uwydatnia się należycie. Ornamentacje nieudolne zaś litery mają kontury niekształtne. W obramowaniu linje, znacznie ciemniejsze mają linje przerywane.

Typ II. Banknot ten wykonany na papierze zwyczajnym bardziej sztywnym, grubszym, bez znaku wodnego, lub ze znakiem wodnym, który jednak słabiej się uwydatnia niż autentyczny. Stronę przednią: Kolory farb odmienne

(odcień brudno-zielony), tło z liczb 10.000 i orzełków niewyraźne, na siatce linje fałszywe grubsze i przerywane. Portrety zamazane, podpisy nieudolne i nie na właściwych miejscach. Numeracja maszynowa a litery serj większe i niekształtne. Stroną odwrotną. Kolory farb odmienne, tło z liczb 10.000 w owalnych ogniwach łańcucha występuje niewyraźnie, siatka również mało widoczna i przerywana. Obramowanie tworzą linje znacznie grubsze i niekształtne. Na stronie tej występuje dość wyraźnie różnica od barw banknotów autentycznych dlatego też łatwo je rozpoznać.

Nadmieniamy się, że mogą pojawić się też fałszyfikaty z pewnymi zdaniami od wyżej podanych.

Wczoraj przytrzymał niejaką Helenę Świtalską z Kralowa, która jednego dnia puściła w sklepie Joachim Wain reba, przy ul. Krakowskiej 34, fałszywy banknot 50-tysięczny, a na drugi 10-tysięczny.

Wystawa mleczarska.

Pod protektorem włoskiego ministra rolnictwa, odbędzie się w Mediolanie w listopadzie b. r. wielka międzynarodowa wystawa w zakresie przemysłu i handlu mleczarskiego oraz serowarczego. Wystawa ta zgromadzi wszelkie przetwory mleczne, maszyny używane w tym przemyśle, materiał nau-

kowy oraz wszystko co może mieć związek z wielostronnym przemysłem mleczarskim i serowarczym.

O program można się zgłaszać do Dyrektora Głównego Wystawy serowarczej (Direzione Generale della Esposizione Casaria) Via tigli 7, Mediolan (Milano) Quart. Porpora.

Z ziemi stanisławowskiej.

Odnowienie ratusza w Stanisławowie, który każdej chwili groził zawaleniem, było przedmiotem licznych debat dziennikarskich i potocznych. Dziś sprawa przystąpiła do rekonstrukcji wiazy jest już faktem dokonany, ku niezwyklemu zadowoleniu i uspokojeniu obywateli. Magistrat w bieżącym tygodniu przystąpił już do pracy.

Związek Urzędników Magistratu w Stanisławowie odbył w dniu 28. maja br. doroczne walne zgromadzenie. Wybrano nowego Wydział, w skład którego weszli: dr. Silberbach (prezes), dr. Drzewicki (zastępca) i p. Dubicki (sekr.).

Subwencja. Zarząd m. Stanisławowa na ostatnim posiedzeniu przyjął subwencję w sumie pół miliona mkp. na budowę Schroniska dla inwalidów w Miłkowie.

Teatr im. Al. hr. Fredry w Stanisławowie wystawia w najbliższą niedzielę komedję w 3 aktach Abrahamowicza i Ruszkowskiego p. t. „Maż z grzeszności“ z reżyserem p. Orwiczem w roli tytułowej. Dobra marka tej starej naszej komedii, która niejednokrotnie była polem do popisu dla najwybitniejszych artystów polskich, nie potrzebuje reklamy i zapewnienia o powodzeniu.

Finansowa seksta przy ul. Matejki, która niedawno otrzymała kredyt 90 milionów, postępuje w szybkim tempie. Jeżeliby w tym kierunku powinno być wykonane pierwsze piętro. Dalsze prace postępują będą w miarę uzyskiwania kredytów.

Kasyno Miłkowskie w Stanisławowie

zwołało na niedzielę dnia 2. bm. nadzwyczajne walne zgromadzenie swych członków spowodowane ustąpieniem dotychczasowego prezesa dra Opolskiego, iakoż całego wydziału. Po trzyletniej dyskusji, w której brały udział trzy stronnictwa kasynowe, wybrano wydział kasynowy z radcą Greenem na czele. Mamy nadzieję, że obecnie popłynie już życie towarzyskie w Kasynie zwyższym tempem niż dotychczas.

Konkurs muzyk 48 p. p. (Stanisławów), 49 p. p. (Kolomyja) i 53 p. p. (Stryj) odbył się w Stanisławowie w niedzielę, dnia 3. bm. w parku Sienkiewicza, a największe uznanie zyskała orkiestra stanisławowska. Jednakowoż przy tej sposobności musimy zaznaczyć, że komitet bezprawnie zamknął Aleję Ulanów Krechowickich, zbierając wstępny nawet od tych, którzy chcieli się dostać na boisko Kasy Oszczędności, do Parku Rezaszkana (mieszkania prywatne), lub do dolnej części parku Sienkiewicza, gdzie koncertu nie było. Zarządzenie to wywołało liczne sprzeciw publiczności i niebezpieczne zajścia.

Władysław Gidyzyński, znany polski iluzjonista, hipnotyzer i brzechawca, występował w Stanisławowie w sali Tow. muz. im. Moniuszki zyskując uznanie licznej publiczności, która rozdziałała jego oryginalne sztuki. Specjalnym powodzeniem cieszyły się brzechawkowe dowcipy rozmowy z łalkami, przeplatane śpiewami. P. Gidyzyński oddał część dochodu na biedne dzieci repatriantów.

Wystawa cukierniczo-piekarska.

Według doniesienia Konsulatu generalnego Rzpltej Polskiej w Londynie, projektuje się tam w sali wystawowej, znanej jako „Royal Agricultural Hall“ w dniach od 8—14. września rb. doroczna wystawa branży kolonialnej.

Obie powyżej wymienione wystawy posiadają charakter jarmarków i zwykle ściągają liczne rzesze nabywców, detalistów, nie tylko miejscowych, ale i z

kontynentu, a nawet dominiów i Ameryki.

Nadmienić należy, że na wystawie piekarskiej ciastać będzie można maszynę, używaną w tym przemyśle, jak również wszelkie zaprawy do wyrobienia pieczywa, ciastek i cukierków.

Blizszych informacji zasięgnąć można w Konsulacie generalnym Rzpltej w Londynie.

Dział ekonomiczny.

GIELDA ZURYCHSKA.

Zurych. (PAT.) Notowania wstępne z dnia 8. czerwca br.: Berlin 0,00,73. Hg Londnia 217,70, Nowy Jork 555. Londyn 28,03, Paryż 35,60, Mediolan 26, Praga 16,59, Budapeszt 0,9 trzy czwarte, Bukareszt 2,80, Belgrad 6,20, Sofia 5,95, Warszawa 0,00,95. Wiedeń 0,00,78, Austriackie stempl. 0,00,78 1/2.

PAPIERY WARTOŚCIOWE.

Polski Bank przemysłowy 14500—17500. Chodorów 150000—155000—160000. Drzewo 19500—18500. Weziel

165000—157500—155000. Cegielski 60000—57000—62000. Pocisk 44000, 42000. Parowoz 99000—107500—105000. Złotnicki 335000—350000. Polska Mała 25000—270000—265000. Cmielów 50000—52000—51000.

TRANSAKCJE W AKCJACH.

Browary 220, 226, 229, 215, 216, Cmielów 57, 58, 57, 49, 51, 53 nieof., Głogów 19, 18, 18 1/2, 19, 18, 18 1/2, Karpol 45, Niemołowski 64, Parowoz 126, 120, 127, 125, 130, 125, 127, 131, 134, 124, 129, 133, 131, 134, 129, 130, 132, 132, 131, 133, 125,

125, 130, Pezet 16, 18½, 17, 16½, 17½, 13, 18, 250, 17½, 18, 14, 16, 14½, 16½, nieef., Pocisk 41, 42, P. T. B. 27, 26½, Rakszawa 115, 120, 118, 119, 120, 115, 116, 115, Siersza el. 30, 25, 27, 25, Siersza g. 270, 260, 250, 260, 265, 255, 260, 265, 250, 261, 265, 242½, Tosp. 275, 250, 255, 265, 245, 240, 250, 255, 245, 240, Tepege 115, 125, 130, Żegluga Polska 5500, Bank hipoteczny 19, 19½, 19, 18, 19½, 20, 19, 18½, 19, 18½, 18, 18½, 17½, Bank przemysłowy 17½, 16, 17, 18½, 16½, 16, 15, Ziemiński Bank kredytowy 14, 14½, 15½, 16½.

Chodorow 160, 166, 165, 163, 165, 167, 165, 164, 163½, 162, 162½, 162, 163, 161, 160, 159, 160, 159, Oikos 120, 118, 116, 120, 115, 118, 112, 110, (110, 105, 106, 100, 100 nieef.), Zieleniewski 350, 370, 368, 366, 370, 372, 360, 378.

GIELDA KRAKOWSKA.

Farma 58; Zieleniewski 375; Parowoz 102; Cegielski 65; Siersza 255; TPG. 130; Nafta 31.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa. (PAT.) Notowania końcowe z dnia 8. czerwca br. Polary St. Zjedn. 66570. Franki franc. 4440, Berlin 6,87—0,85, Korony czeskie 2050—2025, Londyn 310440, Szwajcaria 12115, Wiedeń 0,87½, Praga 2050—2025.

Na dzisiejszej giełdzie warszawskiej tendencja dla walut zagranicznych i dewiz w dalszym ciągu zwykła. Listy zastawne bez ruchu. Obrót akcjami bardzo znaczny przy silnej wyżycie.

GIELDA ZURYCHSKA.

Warszawa, Tel. wł. (J.) Notowania końcowe z dnia 8. czerwca br. Berlin 0,0071, Holandia 217,75, Nowy Jork 555,25, Londyn 25,67, Paryż 35,75, Mediolan 25,95, Praga 16,59, Budapeszt 0,09½, Bukareszt 2,80, Belgrad 6,20, Sofia 5,95, Warszawa 0,0095, Wiedeń 0,0078, austr. stempl. 0,0078½.

WIADOMOŚCI GIELDOWE.

Lwów, 8. czerwca 1923.

W akcjach i walutach haussa o kolosalnych rozmiarach. Bardzo znaczny popyt na wszelkie akcje przemysłowe i bankowe. Waluty b. znacznie podrożały. Obrót niezwykle ożywiony.

Chodorow przejściowo 167000, przy końcu 159000, Oikos 110—120000, Zieleniewski osiągnął kurs 378000 (w Krakowie 375000), Browary 225000, zakończyły 216.000, Ćmielów ustalił się przy 58000, nieef. 53000, Gafota 18—19000, Karpalit notował 45000, Niemojowski 64000, Parowoz doszedł do 134000 (w Krakowie 102000), Pezet do 18000, Pocisk 41 i 42000, P. Nafta rozpoczęła i zakończyła 25000 (w Krakowie 31000), P. T. Bud. pod koniec 26500, Rakszawa 115000, przejściowo droższa, Siersza el. 30000, potem 25000, Siersza g. z 270000 obniżyła się na 242500 (w Krakowie 255000), Tosp. 275000, potem tylko 240000, Tepege 115—130000, Żegluga 5500.

Z akcji bankowych poszukiwano B. Hipot. po kursie 17500—19000, Bank Przem. 16500—17500, Ziemiński Bank Kred. 14—16500.

Londyn 285000—322000 (w Warszawie 312—317000), Zurych przejściowo 13000, pod koniec 11900 (w Warszawie 12175), Paryż u nas 4400, w Warszawie 4250—4400, Berlin również silniejszy 0,95—0,96 (w Warszawie 0,85—0,87), Dolary 69250 i 69000 (w Warszawie 66500—67500), N. Jork do 70000 (w Warszawie 66500—67500), Holandia 24800—26000, Wiedeń doszedł do 0,99 (w Warszawie 0,89—0,91), Praga 2100—2108.

Tendencja w akcjach i walutach b. wybitnie zwykła. Usposobienie niezwykle ożywione. Niekotowane również b. zwykłe.

Przem. węgl. 5½—6, Ska wyd. 13, Coloniale 14, Nitrat 15—16, nieef. 14, Rucker-H. 50—51, Len 30—38, Foresta 26—28, Cegielski 65—75, Azot ex 22, Machleid 25, Wimmer 76—80, Jaworzno 580—600, Chybi 175—180, Oikusz 62—64, Gazy 575—600, Gazociągi 23½—25.

GIELDA NEOFICJALNA.

Wczoraj przez cały dzień gwałtowna haussa, z wyjątkiem niemieckich marek, dolary od wczoraj podrożały o 7000. Obrót bardzo ożywiony.

Dolary amer. 69000—69200; 1-ki 2-ki 68500—68600; dolary kanad. 67000 do 67200; 1-ki 2-ki 66500—66600; marki niemieckie 100 tys. 0,86—0,88; 50 tys. 0,86 do 0,88; 10 tys. 0,88—0,90; 1 tys. star. em. 2,30—2,50; 1 tys. now. em. 0,88 do

Fakir indyjski okpił lwowską publiczność.

(d.) Przedstawiony szumna reklama „fakir indyjski” Ben Ali zjechał do Lwowa i w dniu 6. bm. dał jedno przedstawienie w sali „Sokola”. Zapowiadając następnego wieczór 7. bm. Jakież jednak było rozczarowanie dość licznej publiczności, która zakupiwszy już przedtem na to widowisko drogie bilety wstępu, wyczytała na bramie kartkę, że seanse Ben-Alego odroczone na czas nieograniczony z powodu choroby tegoż. Zgromadzony przed gmachem „Sokola” tłum ludzi uspokajając musieli funkcjonariusze policji notując równocześnie nazwiska tych osób, którym kasa nie mogła zwrócić pieniędzy z nieznanych powodów.

Jak się dowiadujemy, Dyrekcja poli-

cji zabroniła temu fakirowi urządzania dalszych seansów, gdyż eksperymenty jego były oszukawcze. To też Ben-Ali, którym jest uchodźca rosyjski Gerschon Maichowski, wraz z swoim impressario wawszy pieniądze, uciekł wczoraj po południu z hotelu Krakowskiego. Obaj oni mieli wyjechać w kierunku Warszawy, wobec czego policja telefonicznie odniosła się do Przemysła, aby obu oszustów tam przytrzymał w pociągu. Dotychczas jednak nie ma wiadomości o ich losie.

Ostrożnie zatem z fahirami indyjskimi, zapadającymi nagłe na zdrowiu w naszym ziemnym klimacie po zainkasowaniu gotówki.

0,90; setki drobne 2,00—2,10; leje 335 do 350; drobne 320—325; korony czeskie 1950—2000; drobne 1900—1920; austr. tys. star. em. 3300—3500; austr. tys. now. em. 2300—2500; za 1000 10000 do 12000; setki austr. star. em. za tysiąc 8 do 10000; setki austr. now. em. 9—10000 drobne 50 20—10; austr. stempl. 0,82 do 0,83; austr. przekazy 0,93—0,96 franki franc. 4300—4400, tuncy szterl. 310 do 320000; iranki szwajcarsk. 11000—12000, ruble 5 setki 7,20—7,50; setki zwykłe 7,40—7,60; ruble „Kacik” 20—22; drobne 0,50—0,80; dumskie tys. 22—25; dumskie 250 15—16; karbowanice 0,80 do 0,85; hrywny 0,90—0,95.

Złoto: 20 kor. 280—290000, 20 frank. 230—235000, 20 marek 300—320000, 10 rubl. 400—410000, dolary 64000 do 65000. — Srebro: kotony austr. 4700 do 4750, 5 kor. 24200—24600, florany 12100 do 12300, ruble 18500—19000, kopiejki 72—75, leje 4600—4700.

Kronika.

BIURA REDAKCJI „Gazety Porannej” zostały przeniesione na ul. Senatorską 1. 6, gdzie należy zwracać się ze wszelkimi sprawami redakcyjnymi.

Naczelnym Dyrektorem Spółki Akcyjnej Wydawniczej o. Karol Grodki, któremu towarzyszy nac. redaktor „Gazety Porannej”, Stanisław Zachariasiewicz, wyjechał w sprawach wydawniczych do Krakowa, Katowic, Poznania i Warszawy.

(p.) Uśmiech świętego Medarda. Ten święty ma jak wiadomo cudowną władzę nad zjawiskami meteorologicznymi. Jeśli w dniu sobie poświęconym, to jest 8 czerwca, otworzy upusty niebieskie, to deszcz chłapie z zapłakanego nieba na biedną ziemię przez 40 dni bez przerwy, jeśli przyjdzie w uśmiechu słonecznym, to niezawodna wróżba ładnego, pogodnego lata. W tym roku słońce, która od pierwszych dni czerwca aż do 7 utrzymywała się z dziwną wytrwałością napędlila ludzi obawą, że i wróżba Medardowa fatalnie wypadnie. Na szczęście święty Medard wstał wczoraj uśmiechnięty a pogoda trwająca przez dzień cały napędlila otuchą rolników, leśników i wszystkich spragnionych słońca i ciepła dni letnich.

Oddział paszportowy niemieckiego konsulatu w Krakowie zwraca uwagę interesowanych, że wobec znacznego napływu podróźnych do Niemiec w miesiącach letnich załatwianie wiz nie może odbywać się tak szybko, jak dotychczas. W interesie wjeżdżających do Niemiec leży, aby podana o wizy składali jak najrychlej.

Zamiast wienca na trumnę śp. wiceprezydenta Winiarza urzędnicy i funkcjonariusze Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie złożyli 505.000 Mkp. na fundusz wdów i sierót po obrońcach Lwowa.

Do obrońców Lwowa w sprawie wyjazdu na wieś. Związek Obrońców Lwowa organizuje dla obrońców Lwowa względnie ich dzieci i ich rodzin, nie mogących na własny koszt wyjechać na letni wypoczynek, wyjazdy bezpłatne. Ci najmłodsi obrońcy Lwowa i obrończynie, którzy osobiście chcieliby wyjechać, względnie ci obrońcy, którzy chcieliby wysłać swe dzieci czy dzieżństwo zechcą się w najkrótszym czasie zgłaszać w godzinach urzędowych w Związku Obrońców Lwowa ul. Or-

miańska 1. 2/III p. albo w sekretarjacie Sekcji Opieki. Głęboka 6/1 w poniedziałki, czwartki i soboty między 4—5 popoł. gdzie otrzymają odpowiednie informacje i formularze zgłoszeń do wypełnienia. Ze względu na krótkość czasu, należy zgłaszać się w dniach najbliższych.

Tydzień T. O. M. dobiega końca. Odroczone „bawa” na placu Targów Wschodnich (pawilon Banku kredytow. ziem.) odbędzie się w niedzielę 10 czerwca b. r. o 4 pop. z muzyką wojskową, tańcami i letnią fantową. Panie i panów uprasza się o odbiór woreczków zbiorczych w piątek i sobotę, w biurze T. O. M. ul. Koralmicka 6, od 9—1 i od 4—6, a w niedzielę cały dzień w Sądzie apelacyjnym ul. Batorego 1.

Uroczyste poświęcenie ziemi pod boisko sportowe dla młodzieży szkolnej oraz poświęcenie Krzyża pamiątkowego ku czci ś. p. posła dra Aleksandra hr. Skarbka, odbędzie się w niedzielę dnia 10 czerwca o godz. 9 rano. Miejsce zbornie dla uczestników przed kościołem św. Antoniego, skąd po mszy św. wyruszy gremialny pochód na miejsce poświęcenia. Uroczyste tego aktu dokona ks. dr. inf. Józef Zaichowski.

(—) Podpałił rodzzonego brata. Onegdajszej nocy zakradł się 43-letni Dmytro Palisa w Dobrzanach now. gródce do zagrody swego brata Iwana i podłożył zarzarcie się węgle, zawinięte w szmatę, pod strzechę jego stodoły. Ponieważ jednak wczasy zauważono ogień sąsiedzi udaremniili wzniecenie pożaru. Palisę, który zbrodni dopuścił się z nienawiści do brata, aresztowano i odstawiono do sądu w Gródku Jagiellońskim.

(—) Dwa pożary w Bilce Szlacheckiej. W nocy na 3 czerwca b. r. wybuchły w Bilce Szlacheckiej dwa pożary. Pierwszy o godzinie 11 w nocy powstał od pioruna, który uderzył w stajnię Jana Wolańskiego. Od ognia tego spłonęły kompletnie dwa gospodarstwa. Szkoda wynosi 28 mil. mkp. — Drugi pożar wybuchł o godz. 1 w nocy, którego pastwą padły gospodarstwa Kuźmy Holowatego i Seńka Szperyły. — Szkodę tę szacują na 12 mil. mkp.

(—) Samobójstwo w pociągu. Marja Zimmer, 32-letnia żona kolejarza, jadąc pociągiem z Krakowa tuż przed Lwowem napila się wczoraj w zamierze samobójczym lisolu. Desperatkę, po przepłukaniu żołądka, Pogotowie ratunkowe odstawilo do szpitala powszechnego. Powodem zamachu niesnaski rodzinne.

(—) Poparzenie dziecka. Dwuletnia Ola Weisner, pozostawiona w mieszkaniu, przy ul. Ogórkowej 15, bez opieki, wylała na siebie wrzatek i odniosła ciężkie poparzenie na całym ciele. Nieszcześliwe dziecko opatrzyło Pogotowie ratunkowe.

(—) Zranienie w szkole. Władysław Mikulski, 22-letni uczeń szkoły przemysłowej w czasie praktycznych ćwiczeń na oddziale budowlanym skaleczył sobie jakimś ostrym narzędziem dotkliwie rękę.

(—) Niechulny rzeźnik. Posterunkowy pol. państw. sprowadził wczoraj do V Komisariatu Kazimierza Pawłowa, czeladnika rzeźnika Juliana Podłowskiego (Łyczakowska 159) za przykrycie rozwożonego mięsa brudną i podartą płachtą.

Dr. D. WALACH

ord. w sezonie letnim jak dawniej w Maryenbadzie Willa Hahn. 9699

Pięcioklasowe gimnazjum wyższe z prawem publiczności Cyprjany Brückówny, Sakramentak 32, przyjmuje wnosy

do klas: IV, V. i VI. codziennie. Egzamin wstępny odbędzie się w dniu 24. i 25. b. m. 3777

Bank Rolniczy S. A. we Lwowie za wiadomiam, że w myśl uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z 30. maja br. wypłacać będzie począwszy od 1. lipca br. od akcji wnoszących I, II. i III emisji tytułem dywidendy i superdywidendy za rok 1922: 50%, t. j. kwotę Mkp. 500.— od akcji. 970

Zakład wychowawczo-naukowy (z prawem publiczności) Dr. Adeli Karpówny we Lwowie, Krasickich 18 A. Egzamina wstępne do wszystkich klas głmn. żeńskiego: I—VI. typu humanistycznego i neohumanistycznego (bez łaciny). VII.—VIII. typu realnego, do klas męskich I—III. głmn. typu human., do koedukacyjnej szkoły powszechnej, odbędzie się w dniach 20. i 21. czerwca b. r. Zgłoszenia przyjmuje dyrekcja codziennie od 12—1. 3647—10

BANK DYSKONTOWY we Lwowie przemysł biura swoje do gmachu Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego przy ul. Legionów 1, 3 l. p. 9691—2

Echa tragicznego wypadku w Mszanie.

Zebrani na konferencji rodzic. dnia 5. czerwca 1923 w szkole im. św. Józefa rodzice uczniów tego zakładu oświadczają: Tragiczny wypadek utonięcia dwóch chłopców, który wydarzył się podczas wycieczki uczniów 3 i 4 kl. tego zakładu do Mszany, wstrząsnął nami wszystkimi głęboko i wywołał w nas najżywsze współczucie dla dotkniętych tym strasznym wypadkiem rodziców. Niemniej jednak uważamy za obowiązek sumienia i sprawiedliwości zaznaczyć, że winy lub odpowiedzialności za ten wypadek nie może ponosić kierownictwo zakładu, gdyż jak stwierdziliśmy, opieka i dozór nad dziećmi przez cały czas wycieczki były bez zarzutu i zrobił wszystko, co było w ich mocy. A jeśli pomimo tego stało się nieszczęście, przypisać się je musi wyłącznie i jedynie tylko nie dajacemu się przewidzieć ani uniknąć fatalnemu przypadkowi, jaki na każdym kroku może spotkać człowieka. Z tych powodów stwierdzamy, że hołesny ten wypadek nie wzruszył ani nie zmienił naszego dotychczasowego zaufania i naszej szczerzej wdzięczności dla Wielebnego kierownika zakładu, który ofiarnie i z całym poświęceniem czuwa i dba o nasze powierzone mu dzieci. 10541

Za zebranych rodziców: Pisarscy, Węclchowscy, Bartoszewscy, Kilmowiczowie, Puchalscy, Polłowie, Swisterscy, Wychowscy.

Z teatrów.

Teatr Wielki: Sobota 9. czerwca o godz. 2.30 pop.: „Orle” sztuka w 6 aktach Rostanda (sta raniem komitetu rozrywek dla młodzieży).

Sobota 9. czerwca o godz. 7.30: „Tosca” opera w 3 aktach Pucciniego (gościnnie występ Didura).

Teatr Mały: Sobota 9. czerwca o godz. 7.30: „Swiderek” kom. w 3 akt. Nicodemiego.

Teatr Nowości: Sobota 9. czerwca o godz. 7.30: „Bajadera” operetka w 3 akt. Kaimana.

Gościnne występy Didura. Pierwszy występ Didura odbędzie się dziś, tj. w sobotę w „Tosce” w roli Scarpia, którą tą rolą Didur poprostu fascynuje. Reszta biletów sprzedają jeszcze dzisiaj kasy teatralne.

Rena Pfiffer i Adam Didur w „Żydówce”. Poniedziałkowe przedstawienie „Żydówki” będzie rzadkim wypadkiem i pewnego rodzaju sensacją artystyczną. Rachele śpiewać będzie znakomita odtwórczyni tej partii primadonna opery wiedeńskiej Rena Pfiffer-Lax, kardynała Adam Didur, Eleazara p. Mann. — „Żydówka” na naszej scenie ma bardzo dobrą tradycję a występ tych dwóch znakomych gości uświetni tembardziej tę operę, która zawsze we Lwowie cieszy się dużym powodzeniem. —

Samobójstwo kasjera sądowego.

POWIESIŁ SIĘ, GDYŻ MU BRAKŁO PIENIEDZY W KASIE.

(—) Wczoraj wieczorem przybył do mieszkańca Anastazji Klimowiczowej na Lewandówce przy ul. Piłkowskiej w stanie podłym Edward Albert, st. oficer sądowy i korzystając z jej nieobecności, udał się na strych i tam się powiesił.

Przyczyna samobójstwa miał być niedobór w kasie Sekcji III, w której denat był kasjerem. Denat liczył lat 54, mieszkał przy ul. Leona Sapiehy 59 i był znanymi alkoholiczkiem.

Oszustwo na czarnej giełdzie.

(—) Przed kilku dniami zmienił we Lwowie pewien wieśniak na czarnej giełdzie 1.000 dolarów amerykańskich, za które otrzymał 50 milionów mkp. w banknotach 50-tysięcznych.

Chcąc wczoraj za nabyte pieniądze kupić nieco drzewa na budowę udał się do jednej z firm drzewnych za rogatką

tyczakowska. Tymczasem tamtejszy kupiec poznał, że wręczone mu banknoty przez owego wieśniaka są fałszywe. Wobec tego policja skonfiskowała posiadaczowi wszystkie fałszyfikaty a za czarnogieldziarza, który mu je wepchnął, zarządziła poszukiwanie.

KRONIKA SPORTOWA.

Wycieczki i zawody lwowskiej „Pogoni”

Sekcja Turystyczna L. K. S. Pogoni rozpoczęła swą działalność dnia 31. maja wycieczką nocną w Bieszczady. Towarzystwo z 22 osób, w tem 8 Pań, zwiedziło Paraszkę (1271 m.) i Korczankę. Pogoda dopisała, darząc uczestników wycieczki nastrojowym widokiem gór przy świetle księżyca, wschodzie słońca i zachodzie.

Dnia 10. bm. urządziła Sekcja Turystyczna wycieczkę na Magorę (1365 m.). Wyjazd ze Lwowa do Tuchli nastąpi o godzinie 4.55 (16.55) dnia 9 bm.

Zawody lekko-atletyczne juniorów i seniorów, a mianowicie: 1) bieg 110 m. z płotkami; 2) skok o tyczce; 3) bieg rozstawny 4x100 m. dla panów urządziła L. K. S. Pogoni w sobotę dnia 23. maja br., zaś w niedzielę 24. maja br. bieg

na 3000 m. i bieg rozstawny 4x100 dla pań, te otwarte dla wszystkich.

Zawody rozpoczynają się każdego dnia o godz. 3. Wpisowe do każdego punktu 2.000 mkp. Trzej pierwsi w każdym punkcie otrzymują żetony, zwycięzka drużyna dyplom honorowy prócz tego każdy, kto w biegu na 3000 m. osiągnie czas lepszy niż 9 min. 25 sek., otrzyma nagrodę honorową. Zgłoszenia przyjmuje się także na starcie.

*

Polonia—Przemysł i Lechia—Lwów. W niedzielę o godz. 5 popoł. na boisku LKS. Pogoni odbędą się zawody w piłce nożnej między Polonia—Przemysł a Lechia—Lwów o mistrzostwo Klasy A. — Match ten zapowiada się bardzo interesująco.

PRAWDZIWY PERSKI dywan tanio sprzedam. Jachowicza 15. III p. na lewo. 9698-2

KUPIE REALNOŚĆ, nadająca się na magazyny najlepiej w pobliżu dworca. Zgłoszenia w Administracji „Gazety Porannej” pod „Kupiec” R. F. 8 do 15 b. m. 3780

Mieszkania, lokale, sklepy

ODSTAPIE POKÓJ i kuchnię w śródmieściu temu, kto pomoże maturzyste osiągnąć posadę nauczycielską w miasteczku niedaleko Lwowa ze stacją kolejową 1000 i zapewni tam odpowiednie pomieszczenie. Zgłoszenia „Administracja 25” 3600

WYNAJME 4 pokoje, kuchnia, ogród, okolica parku Kilińskiego od wrzesnia katolikow. Zgłoszenia bez pośredników pod „Zamożny” do Administracji 3806-2

PODLEŚNIÓW NAD PRUTEM. Dwa pokoje z kuchnią na lato do wynajęcia. Wiadomość: Portjer, Politechnika. 3784-2

Rozmaite

TRANSAKCJE w realnościach, parcelach, majątkach ziemskich, przeprowadza biuro Ajdukiewicza, Lwów, Listopada 7. 3630-3

MLYŃSKIE kompletne urządzenia, dostarcza natychmiast ze składu Riesel, Schleber i Friedländer, Lwów, Brajerowska 11A. 3702-9

SPÓLNIKA do księgarni poszukuję. Zgłoszenia pod „Kapitał” do Administracji. 3782-3

Kapelusze wszelkiego rodzaju przerabia Kopernika 1. 3792-1 Topelnicka

KUŚNIERZ przerabia i robi nowe wszelkie futra tylko po domach, ul. Podzamcze 1. 9. Pożakowski. 3796

KOLA ZĘBATE, waly części plugów motorowych siedem ton. Cena przystępna. Brody Dworzec Demobil, Brzozowski. 3794-3

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych Dr. Michał Salpeter.

Lwów, Sykstuska 17, ord. od 8—9 i 12—6. 95 4

ROWERY i wszelkie części składowe do tychże, opony, łańcuchy, dzwonki i t. p., football, łańcuchy i pomki footballowe poleca najtaniej A. Friedfeld, Lwów, Jagiellońska 9. Wysyłka na prowincję odwrotnie. 9611-15

Lekarz chorób wenerycznych i skórnych Dr. A. NADEL powrócił i ordynuje pl. Halicki 7 od 12—5. 3642-1

INZYNIER przyjmie posadę lub reprezentację, ma za sobą 20 lat zawodowej praktyki w większych fabrykach w Rosji i kraju, jako kierownik, organizator i administrator w przemyśle metalowym i drzewnym. Dokładna znajomość lokomotyw, wagonów, kolejnictwa i konstrukcji żelaznych. — Oferty pod: „W. P. II. 1340” do Biura Ogłoszeń, Rudolf Mosse, Warszawa, Marszałkowska Nr. 124. 9665-2

FABRYKA ŁAŃCUCHÓW „OGNIWO”

Bracia ROGÓW CY Lublin, Namleśnikowska 27, wyrabia łańcuchy spajane i patentowe na konie i krowy i wszelkie inne części wozy, studziennic itp.

Ceny konkurencyjne. 9674-2

Zastępstwo i fabryczne biuro sprzedaży wapna z wapi J. Wolgner w Komarówce, Lwów, Zamarszewska 11, dostarcza wagonowo pod gwarancjami wapno same ze swej jakości.

Dostawa natychmiastowa.

Ceny fabryczne.

Ze składu dostawiamy wapno gazzone i palone. 3768-3

Wapno w bryłkach

z gwarancją 1—2% kamienia gips murarski i gips modelowy z Glinnej-Nawarji

znany z dobroci — sprzedaje z własnych przedsiębiorstw po cenach umiarkowanych firma

„PLUTO” Lwów, Sykstuska 43a.

Dostawa natychmiastowa!

9684-4

Ządawo we wszystkich apłekacji i składach aptecznych

VICHY

oryginalne produkty i wedy.

Jeneralne przedstawicielstwo na Polskę 9688-2 i W. M. Gdańsk

J. SAIDENDORFF i S-ka Warszawa, Krucza 6. — Tel 230-13

5 słów!

OMEGA ZEGARKI GUTTERMAN SYRSTUSKA 14.

3789-7

Świeczniki saloonowe

z jedwabnymi abażurami od Mo. 100 tys., Ametki od Mp. 35 tys., Lampy do biurka od 35 tys., Lampki do szafek nocnych od 35 tys., Lampy do jadalni od Mp. 50 tys., poleca jak długo zapas st rzy

OSKAR FASSLER

Lwów, plac Marjański 1.14 i Sykstuska 29. 9646-3

ENDLOWANIE (spajanie)

wstawek i berenek oraz dziury na ząbki do wszelkiej bielizny — wykonuje według systemu zagranicznego Zakład narbiów

(młodego) MÜLLERA

Lwów, Rynek 19, l. p. 3797

Konkurs.

Prywatne Polskie gimnazjum w Przemyślanach rozpisuje konkurs na posadę

polonisty, filologa, germanisty, matematyki, przyrodnika, historyka, języka francuskiego, ruskiego, rysunków, gimnastyki z egzaminem państwowym, śpiewu, robót ręcznych, muzyki.

Pierwszeństwo mają sily ukwalifikowane.

Warunki wedle umowy, mieszkanie zapewnione.

Podania udokumentowane z życiorysem wnosić do Dyrekcji gimnazjum w Przemyślanach. 9702-2

OGŁOSZENIA.

Małżeństwa

OSOBA INTEL. lat 43, sympatyczna, dobrze się prezentująca, biedna, posiadająca skromną wyprawę, dobra, oszczędna gospodyni, wyszłaby za mąż za człowieka, intel. na dobrem stanowisku 50—70 lat. Zgl. Adm. „Przezroczenie”. 3755-2

Posady i prace

MATURZYSTA ze znajomością nauk handlowych wstąpi na praktykę do poważnej firmy handlowej. Zaofiarowana do administr. „Praktykant”. 3748

APTEKA na prowincji poszukuje asystenta farmi. lub młodszego magistra. Zgłoszenia do Administracji pod A. S. 3754-3

BIURO NIEMCZYŃSKIEJ Lwów, plac Akademicki 3 poleca kilka francuzek, wszelkie sily nauczycielskie, oficjalistów gospodarczych, służbę każdej kategorii. 3772-3

PALACZ CEGIEŁ i dachówek poszukuje posady w kurpielę okręgowym. Franciszek Piwovar ad Tarnopol Zagrobla. 9707

BARDZO ZDOLNA biuralistka z siedmioletnią praktyką biurową, ukończonym kursem buchalteryjnym i egzaminem w Akademji handlowej poszukuje posady. Zgłoszenia pod „Biegła maszynista” do Administracji „Gazety Porannej”. 3802-2

POSZUKUJEMY PRAKTYKANTA. Oferty do Hurtowni maszyn, Trzeciego Maja 16. 3804

OD NATYCHMIAST obejmie nauczycielka żydówka posadę na stałe lub wakacje, chętnie jako wychowawczyni, towarzyska lub inna odpowiedzialna. Zgłoszenia „Tylko za utrzymanie”. Administr. „Porannej” 3805-4

Kupno, sprzedaż, zamiana

SURDUT FRAKOWY NOWY z przedwojennej materji na grubym jedwabiu i kamizelka frakowa jedwabna do sprzedania. Wiadomość Krasiokich 20 II. piętro przy schodach. 3—4. 3473-2

FORTEPIAN firmy Heitzman czarny Piekarska 15 l. p. od 4—8. 3775-2

SIANO NA ZOFJÓWCE. Pierwszy pokos na 4 morgach. Okolo wagonu do skonałego siana z koniczyzną na sprzedaż. Św. Zofji 92, tel. 960, godz. 2—3. 3796

SYPIALNIA elegancka jest do sprzedania. Plac Dąbrowskiego 1. 5, parter prawy. 3795-3

ZAMENIE jasna sypialnia w Krakowie na takąż we Lwowie. Zgłoszenia do Administracji „Gazety Porannej” pod „Jasna sypialnia”. 3803

WSPANIALA REALNOŚĆ dwupiętrowa, w pobliżu śródmieścia wszelki komfort, wolne mieszkanie z trzech pokoi, łazienek i kuchni, do sprzedania za 280.000 franków francuskich. — Pośrednicy wykluczeni. — Zgłoszenia pod „Wspaniała okazja” do Administracji. 3779

DO NABYCIA znakomita kopia Rafaela „Donna Velata” z galerji Pitti we Florencji. Tylko dla amatorów. Oglądać można od godz 12—2 w Księgarni Wydawniczej H. Altenberga, Pańska 16. 3767-2

W drodze parcelacji!

17 km. droga kołowa od Lwowa 50 mg. roli, 50 mg. łąk, 6 klm. od stacji kolejowej, bez budynków, spichlerz do rozbiórki. **Cena za morg 6-7 milionów Mkp.**

Szczegółowe informacje udziela

9624

BANK ZIEMIEN S. A. we Lwowie ul. Kopernika 1. 4.

Udoskonalone maszyny do wyrobu **Dachówki cementowej, Pustaków betonowych, Cembrowiny studziennej, rur, słupów i inn.**

poleca **Fabryka Maszyn Rzewuski i S-ka** Warszawa, Ordynaska 7. — Tel. 28-95.

Źródło poważnych zysków dla przedsiębiorczych jednostek. 9074-03

Przedstawicielstwo we Lwowie: **Biurowo Techn. Handl. D. KACINEC**, Lwów, ul. Gródecka 39.

100.000 kg.

gotowych STALOWYCH WAŁÓW

Transmisyjnych wszystkich wymiarów oraz wszelkie gatunki stali, blach, drutów i narzędzi Böhlera poleca Największy Skład Fabryczny **ADOLF WIETCHY** we Lwowie, ul. Króla Leszczyńskiego 20-24. Sklep: Kopernika 11. 8869-4

Nakrycia stołowe

z prawdziwego srebra chińskiego srebra alpaki (biały metal)

3148 sprzedaje najtaniej

H. GUTTERMAN, Sykstuska 14.

Woreczki papierowe, Sygnaturki apteczne, Kapsułki, Druki kupieckie

3791

wykonuje

Małopolska Wytwórnia torebek i wgróbów papierowych

dawniej

Z. A. Gieszkowski

Lwów, Zyblikiewicza 2. — Tel. 690.

„**KONFETTI**“

w woreczkach po 10, 20 i 70 gr. lub bez opakowania dostarcza **LEISER BLAU**, Stryj 9693-2

WPISY

na kurs stenografii polskiej i w obcych językach, pisanie na maszynie, kaligrafii przyjmuje się od 10 do 1 i od 5 do 8 godz. Równocześnie na obce języki, tj. dla początkujących i uzupełniających i korespondencja handlowa według łatwej i praktycznej metody. Dyr. P. Rutkowski, Zyblikiewicza 41. 9695-3

Wielki wybór stosownych podarków ślubnych

jak elektryczne świeczniki, lampy stołowe na szafki nośne z abażurkami, żelazka, garnuszki, Kuchenki i zapalniczki elektryczne poleca po najniższych cenach firma

Jakób KAHANE i Ska

Lwów, Kopernika 2. 9701-5

Skład wszelkich przyborów elektrycznych

Szyny kolejowe używane, 3700
wążkotorowe używane,
Wózki kolebkowe
w każdej ilości zakupię.

Szczegółowe **tylko** pisemne oferty pod

E. ROSENFELD, LWÓW, Wolność 15.

Rowery, footballa,

części do maszyn do szycia, żarówki elektryczne, okulary, cwiłki ery, maszyny do szycia i t. p.

J. SKOROCHÓD

Warszawa, plac Sebieskiego 22.

KRYNICA „PENSJONAT MARJA“

pełny komfort

Wodociąg, elektryka, posciel

poleca pokoje jasne, słoneczne z werandami, balkonami. Cena taryfowa. Zgłoszenia do Zarządu. 3718-3

„**ТЕРЕНА**“

Biuro techn.-przem.-handl.

S-ka z ogr. odp.

LWÓW, ul. Nowy Świat 8,

poleca

wszelkie artykuły techniczne, blachę żelazną i cynkową, manometry F-my Hübler i Mayer

I t. d. 9558 2

Wielka Instytucja Bankowa we Lwowie

poszukuje

RUTYNOWANYCH MASZYNISTER

(Polak - Katolicek)

piszących bardzo biegle na maszynach „Underwood“ ze stenografią polską.

Posady do objęcia natychmiast.

Zgłoszenia pisemne pod „Pierwszorządne siły“ do Powszechnego Biura ogłoszeń i reklamy

Alojzego Jacobego we Lwowie

3789

ul. Zimerowicza 14.

Przewrót w dziedzinie fabrykacji obręczy!

Obręcze WIG

do samochodów, rowerów motorowych i zwykłych. Wypadek wykluczone! Bez powetrza! Tylko guma!

Ostateczne rozwiązanie problemu: absolutna pewność w połączeniu z najwyższą elastycznością i trwałością. Dla rowerów motorowych i innych wozów, przy których chodzi o podróż bez wypadku, jedyną możliwą obręczą.

Na Targu w Królewcu sprzedaliśmy w roku bieżącym obręczy WIG za 450 milionów marek niemieckich. — Zastępcy w n. dzielnice: Wielkopolska i Małopolska odda się tylko poważnym, dobrze sytuowanym firmom. Interesenci zechcą się zgłosić pod adresem: 9611-2

Firma **G. KURZ Sensburg OPr.**

Na podstawie pozwolenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu z 17. maja 1923 ogłoszonego w Monitorze Polskim Nr. 123 z 4 czerwca 1923

Zarząd Warszawskiej Spółki Akcyjnej Budowy Parowozów

przystępuje do powiększenia kapitału akcyjnego o dalszych Mp. dwa miliardy czyli do łącznej wysokości Mp. 2,500,000,000. — przez wypuszczenie drogą V. emisji 3,000,000 sztuk nowych akcji nominalnej wartości Mk. 500 każda, na warunkach następujących;

1) Właścicielom akcji poprzednich emisji (I-IV) przysługują prawo nabycia w stosunku trzech nowych akcji na jedną poprzednich emisji po cenie Mp. 2,000. — za sztukę, z których marek 500 przeznaczają się na kapitał zakładowy, reszta zaś na pokrycie kosztów z emisją nowych akcji związanych, na kapitał zapasowy.

2) Pod względem udziałów w zyskach i praw przysługujących akcjonariuszom, akcje nowej emisji będą zrównane z akcjami poprzednich emisji z prawem do dywidendy od dnia 1 stycznia 1923.

3) Akcjonariusze, pragnący skorzystać z przysługującego im prawa

nabycia nowych akcji, winni najpóźniej do dnia 7 lipca 1923 włącznie — pod rygorem utraty tego prawa przedstawić swoje akcje do przestemplowania i wpłacić pełną należność w miejscach subskrypcji.

4) Akcje nierozebrałe przez dawnych akcjonariuszów będą przydzielone według uznania Zarządu po cenie nie niższej od ceny emisyjnej.

Wpłaty na V emisję przyjmują:

Polski Bank Przemysłowy, Ziemiński Bank Kredytowy, Bank Dyskontowy Warszawski, oraz wszystkie ich Oddziały i Filje. 9704

Należność pocztową opłacono ryczałtem. — Prenumerata miesięczna 16.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 18.000 Mk. — Za granicą 20.000 Mk. — Redakcja: Lwów, ul. Chorążczyzny 31. — Administracja ul. Sokola 4. — Telefon Redakcji 15. — Telefon Administracji 291.